

Butlletí del Gremi

El sector dels àrids gironí mostra la seva preocupació per la manca d'àrids a la demarcació

3

ARENES BELLPUIG, de Lleida, destaca, entre altres productes, per la seva arena de gran qualitat

9

Entrevista a Pere Maluquer, director general de Boscos i Biodiversitat de la Generalitat

15

La Generalitat crea una comissió interdepartamental per solucionar el problema de la manca d'àrids

Francesc Homs

Antoni F. Teixidó

Felip Puig

Ramon Espadaler

La comissió està formada pels departaments de Treball, Indústria, Comerç i Turisme; Política Territorial i Obres Públiques, i Medi Ambient

El conseller d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya, Francesc Homs, com a responsable de la comissió delegada d'Afers Econòmics del govern català, ha impulsat la creació d'una comissió de treball interdepartamental que té com a principal objectiu elaborar un marc estratègic per a les activitats extractives de Catalunya.

En aquesta comissió, hi participen les diferents conselleries relacionades amb l'activitat minera a Catalunya, és a dir, el Departament d'Indústria, Treball, Comerç i Turisme, encapçalat per Antoni Fernández Teixidó; el Departament de Política Territorial i Obres Públiques, amb Felip Puig, i el Departament de Medi Ambient, amb el conseller Ramon Espadaler al capdavant. També hi té una participació directa el Gremi d'Àrids en representació del sector industrial.

Les tres persones designades a formar part directa de la comissió de treball són:

- Albert Mitjà, subdirector general de Mines
- Pere Torres, secretari per a la Planificació Territorial
- Jordi Sala, director general de Planificació Ambiental

L'objectiu de la comissió és avançar en la solució de l'increment de la demanda d'àrids, com a conseqüència de la implantació de noves infraestructures (Port de Barcelona, Aeroport, Fòrum 2004, Port de Badalona, etc.), que no es troba adequadament acompanyada del corresponent augment de l'oferta a causa de problemes de compati-

Aquesta tendència pot produir, en els propers anys, un problema de manca de disponibilitat de matèria primera.

El primer pas de la comissió interdepartamental és reunir tota la informació sobre el sector extractiu català, per la qual cosa cada un dels departaments implicats aportarà tota la documentació de què disposa per, a partir d'aquí, elaborar un pla d'actuacions.

És important remarcar que es tracta d'una comissió que es crea de forma permanent, sota la tutela del Departament d'Economia i Finances de la Generalitat, amb l'objectiu d'iniciar actuacions realment efectives.

Joan Franquesa, president del Gremi d'Àrids de Catalunya, ha valorat molt positivament la nova comissió, ja que "demostra la sensibilitat de la Generalitat davant la problemàtica dels àrids" i ha mostrat el seu interès per participar-hi, de forma activa, "perquè som nosaltres els que coneixem realment les problemàtiques i les possibles millores del sector".

"La comissió es crea de forma permanent per tal d'iniciar actuacions realment efectives"

bilitat mediambiental i/o urbanística de les explotacions.

Editorial

Obrir les portes al futur

La pedra, la fusta, el ferro i el fang han estat sempre, i ho continuen sent, els materials bàsics de qualsevol construcció. Només en proporcions molt inferiors, trobem el vidre, les teles i, tot just ara, els plàstics i els seus derivats.

Les raons que han determinat els llocs dels assentaments humans són moltes i molt diverses, però és una constant que han utilitzat els recursos que tenien més a mà. Avui a Catalunya, tenim, com a resultat d'un llarguíssim procés històric, una distribució de la població que ha donat lloc a una molt racional distribució de les pedreres i graveres.

Al voltant de Barcelona (el Garraf), grans pedreres calcàries han pogut proveir les necessitats de milions de persones; a la serra del prelitoral (de Badalona a Mataró), s'han proveït de pedreres granítiques, perquè el terreny és granític i els ports, els trens i les capes de rodament necessiten pedra granítica; a les zones pirenaïques, s'ha proveït de pedreres petites, perquè les necessitats han estat petites... Tot nucli de població té oberta una pedrera en el lloc més pròxim on hi hagi pedra i avui són negades o el que és més greu, són prohibides.

Un petitíssim grup de la societat, contrari al desenvolupament (habitatges, escoles, carreteres, aeroports, trens...) volen prohibir la continuació de la vida de les pedreres.

Les excuses són molt variades: fan pols, són sorolloses, són lletges de veure, perjudiquen la biodiversitat... Tots aquests arguments no resisteixen la més petita reflexió. Totes les pedreres del país no representen el 0,001% del territori. El terreny destinat a pedreres Catalunya representa molt menys que un cendrer en un pis.

Tenint les pedreres que tenim, i són on són, mirem d'extremar la cura en la seva explotació, reduir el soroll i la pols; d'embellir-les tant com sigui possible i renunciar a la temptació de tancar pedreres. El tancament suposaria tancar portes a la nostra gent i al seu futur.

Sebastià Alegre

Vicepresident del Gremi d'Àrids de Catalunya

Crèdits

Publicació del Departament de Comunicació
del Gremi d'Àrids de Catalunya.
Rambla Catalunya, 127, 3r la -
08008 Barcelona
Tel. 93 415 64 83 - Fax 93 415 66 09
gremiarids@sefes.es
www.gremiarids.com

Disseny gràfic i producció: P&E Comunicació
Tel. 93 590 86 00 - Fax 93 590 86 25
correu@pecomunicacio.com

Redacció: Micol Sabaté

© Copyright. Drets reservats.
Difusió: gratuïta.
El Gremi d'Àrids de Catalunya autoritza a reproduir qualsevol dels seus textos o il·lustracions sempre que se'n citi la procedència.
D.L.B.-31.411/2000

Juntes Directives

ORDRE DEL DIA (14 de gener de 2003)

1. Lectura i aprovació, si s'escau, de l'acta anterior.
2. Informe del Gremi d'Àrids per al conseller Francesc Homs sobre la situació del sector.
3. Estat de les negociacions amb l'alcalde d'Esparraguera
4. Reunions amb el Sr. Pere Maluquer, director general de Boscos i Biodiversitat, sobre les ZEPA de Lleida.
5. Trobada amb Jordi Sala, director general de Planificació Ambiental.
6. Reunió amb Alfons M. López Salgueiro, director general de Qualitat Ambiental i les EAC amb acreditació minera.
7. Projecte de jornades organitzades per la Generalitat i el Grup Miner.
8. Proposta de trobada del Gremi amb el Sr. Antoni Fernández Teixidor.
9. Contractació del professor Jesús Carrera (UPC) per a la realització d'un estudi sobre les restriccions ACA.
10. Convocatòria de l'Assemblea d'agremiats de Girona.
11. Plenari de la Mesa de Seguretat Minera de Catalunya.
12. Organització de la visita a la fira INTERMAT (París del 13 al 17 de maig).
13. Assistència a les Jornades de Formació en matèria de Seguretat Minera.
14. Temes diversos.

ORDRE DEL DIA (4 de febrer de 2003)

1. Lectura i aprovació, si s'escau, de l'acta anterior.
2. Valoració de l'Assemblea General de Girona, activitat mediàtica i novetats en el tema ACA.
3. Reunió amb el Sr. Oriol Pujol, secretari general DTICT.
4. Reunió amb la Sra. Isabel Boncompte, subdirectora de Boscos i Biodiversitat.
5. Projecte de reforma de la Llei de mines.
6. Reunió Grup Miner.
7. Tancament de comptes del Gremi 2002 i pressupost 2003.
8. Programació de la visita a l'Ecoparc/Abocador del Garraf (dilluns 17 de febrer)
9. Temes diversos.

ORDRE DEL DIA (4 de març de 2003)

1. Lectura i aprovació, si s'escau, de l'acta anterior.
2. Reunió de la comissió Interdepartamental: Mines – PTOPI- Medi Ambient.
3. Reunió Srs. Alegre i Roca amb el conseller Felip Puig.
4. Moratòria de l'ACA d'extracció d'àrids a les rieres d'Arbúcies i Santa Coloma; estat de l'estudi de professor Jesús Carrera, i negociacions Mines-ACA.
5. Reunió amb l'Àrea de Parcs de la Diputació de Barcelona.
6. Estat de reforma de la Llei de mines.
7. Reunió del Grup Miner amb amb l'Albert Mitjà.
8. Valoració de la visita a l'Ecoparc i l'abocador del Garraf.
9. Programació de la visita a les obres del Fòrum 2004.
10. Altres temes.

Actualitat

L'assemblea general de Girona analitza la preocupant manca d'àrids a la demarcació

L'assemblea va tenir lloc a la seu de la Unió d'Empresaris de Girona

El Gremi d'Àrids de Catalunya va analitzar la situació del sector extractiu a Girona en l'Assemblea General dels agremiats gironins del Gremi d'Àrids de Catalunya, que tenir lloc a la seu de la Unió d'Empresaris el dimarts 21 de gener. El Gremi es va mostrar preocupat davant la més que possible manca de subministrament d'àrids per als propers anys a causa del continu tancament de pedreres i la negativa de l'Administració de concedir noves llicències. Sense àrid, moltes de les infraestructures previstes arreu de Catalunya i, en concret a Girona, tindran problemes de subministrament i patiran retards en els terminis establerts per les institucions. Aquest pot ser el cas de l'arribada del TGV a Girona, el desdoblament de les carreteres N-II i N-260, així com les obres del túnel de Bracons i de l'Anella de les Gavarres, que unirà la ciutat de Girona amb la de Palamós.

En aquest sentit, durant l'assemblea, es va presentar un informe sobre les explotacions denegades o aturades a Catalunya elaborat pel Gremi d'Àrids a partir de les dades dels associats. Segons aquest informe, a Catalunya hi ha 132 expedients denegats o atu-

rats, 42 dels quals corresponen a la demarcació de Girona. La majoria dels expedients estan aturats per motius suposadament mediambientals o per problemes d'incompatibilitat urbanística que el Gremi posa en dubte, ja que l'activitat extractiva és un treball temporal sobre el sòl que, un cop finalitzat, es restaura convenientment gràcies als programes de restauració tutelats pel Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya.

Sense àrid, moltes de les infraestructures previstes tindran problemes de subministrament

Davant d'aquestes xifres alarmants, el Gremi d'Àrids de Catalunya demana a l'Administració que s'ampliïn els permisos, es donin noves llicències i es duguin a terme polítiques que permetin al sector garantir el subministrament de material per al desenvolupament de l'activitat extractiva, sempre tenint en compte la preservació del medi ambient, ja que l'activitat extractiva és un treball temporal sobre el sòl que es restaura.

L'any 2001, la demarcació de Girona va produir 4,6 milions de tones d'àrids dels 41 milions de tones que es van extreure al conjunt del territori català i disposa d'unes reserves de 20 milions de tones de material. El 1995, la demarcació de Girona va produir 3,8 milions de tones d'àrids, mentre que el 1999, 4,1 milions de tones, i el 2000, 4,4 milions de tones.

Acords amb l'Agència Catalana de l'Aigua

Un altre dels punts importants de l'assemblea va ser l'estat de les negociacions amb l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), amb la qual es vol arribar a un acord definitiu que reguli les extraccions de grava al conjunt de Catalunya i permeti al sector desenvolupar la seva activitat dins un marc definit per l'Administració. En relació amb aquest punt, cal destacar la presència del professor de l'Escola de Ponts i Camins de la UPC Jesús Carrera, a qui, des del Gremi d'Àrids i de manera consensuada amb l'ACA, se li ha encarregat un estudi per determinar si les graveres realment causen afectacions en les recàrregues dels aqüífers i perquè proposi, en cas afirmatiu, solucions tècniques per resoldre

aquesta problemàtica. Es preveu que l'estudi de Jesús Carrera estigui finalitzat durant el mes d'abril.

Jesús Carrera elabora un estudi per determinar l'impacte de les graveres gironines

Paral·lelament, el Gremi d'Àrids ha acordat també amb el Departament de Mines de la Generalitat de Catalunya la redacció d'un decàleg de bones pràctiques amb l'objectiu d'evitar qualsevol tipus de contaminació als aqüífers durant les feines d'extracció.

Els encarregats d'exposar als associats els diferents punts de l'ordre del dia van ser el president del Gremi d'Àrids de Catalunya, Joan Franquesa, i el gerent, Jaume Puig, juntament amb els representants de les comarques gironines a la junta: Jordi Torra, d'Àrids Guixeres, en qualitat de vicepresident, i els vocals Domènec Espadellé, de Cycosa, i Joaquim Roca, d'Àrids Curanta.

Per últim, cal destacar la presència a l'assemblea de Josep Manuel Fernández, cap de la secció de Mines de Girona.

Una vintena d'empreses van assistir a l'assemblea

El sector dels àrids participa en la construcció de la Sagrada Família

L'empresa Àrids Garrigosa, associada al Gremi d'Àrids, contribueix a la construcció d'un edifici tan emblemàtic de la fisonomia de Barcelona com és la Sagrada Família de Gaudí, ja que la seva sorra té un paper important en els processos de construcció de l'edifici.

El formigó que s'utilitza per a la construcció de la Sagrada Família ha de complir tres condicions: tenir una resistència característica de 700 a 800 kg/cm², una consistència líquida i ser de color blanc.

Després d'un seguit de proves elaborades amb diferents tipus de

material l'any 1998, els arquitectes van comprovar que la sorra del 03 de l'empresa Àrids Garrigosa era la que permetia obtenir uns resultats de compressió més alts. Segons Carles Farràs, arquitecte tècnic de la Sagrada Família, "el gran avantatge d'aquesta sorra és que arriba doblement rentada, cosa que fa desaparèixer totes les impureses i tots els llims, que són justament els que donen una mala qualitat al formigó".

Així, doncs, des de 1998, la Sagrada Família utilitza la sorra d'Àrids Garrigosa que permet aconseguir un nivell de resistència de 980 kg/cm², és a dir, un nivell per sobre de l'exigit.

Quant a la situació del sector extractiu a Catalunya, Farràs reconeix que el futur de la Sagrada Família perillaria si no hi hagués àrid: "S'ha de ser respectuós amb el medi ambient, tot i que és evident que els àrids i la sorra són necessaris per al funcionament de la construcció".

Àrids Garrigosa és una empresa ubicada a Santa Coloma de Cervelló, que va iniciar la seva activitat extractiva a Sant Boi de Llobregat el 1929 amb motiu de l'Exposició Universal de Barcelo-

na. Es dedica a l'extracció d'arenes i graves que es destinen a la fabricació del formigó necessari per a la construcció d'edificacions i grans infraestructures públiques com ara al Trambaix (Tramvia del Baix Llobregat) i l'església de la Colònia Güell de Gaudí, també ubicada a Santa Coloma de Cervelló.

Carles Farràs, arquitecte tècnic de la Sagrada Família

Rodríguez, nou president del Gremi d'Àrids de Tarragona

El Gremi Provincial d'Àrids de Tarragona va celebrar eleccions a finals del mes de gener passat. Josep Rodríguez, de Canteras La Ponderosa, SA, va ser escollit com a nou president d'aquesta associació i actualment està formant la junta directiva de la mateixa.

José Rodríguez

L'Associació d'Àrids de Tarragona compta amb un total de 24 empreses associades, ubicades totes a les comarques tarragonines.

D'altra banda, el Gremi d'Àrids de Catalunya fa mesos que manté relacions amb aquest gremi per tal d'arribar a un acord d'integració, amb l'objectiu d'esdevenir una sola veu davant les administracions i per ser realment representatius de tot el territori català.

Preus preferents en la Pòlissa de Conveni

El Gremi d'Àrids, a través de la corredoria d'assegurances AMFER, ha tancat un acord amb Winterthur per tal que les empreses agremiades tinguin un descompte en l'assegurança obligatòria del Conveni de la Construcció a canvi de garantir un nombre mínim de treballadors assegurats entre tots.

El Conveni General de la Construcció i Obres Públiques ha introduït algunes modificacions en les indemnitzacions que les empreses del sector han de tenir assegurades obligatòriament per als seus treballadors en cas d'accident o de mort. La pòlissa que

l'empresa tingui contractada ha de cobrir els punts següents:

- Mort per accident laboral o per malaltia professional
- Invalidesa greu per accident laboral o per malaltia professional
- Invalidesa permanent i absoluta (per motius laborals)
- Invalidesa professional per accident laboral

A més, Winterthur ofereix una millora addicional de 3.000 euros de cobertura per la mort per qualsevol causa (no laboral), ja que la Pòlissa de Conveni especifica que cal pagar dos mesos de salari.

Àrids Curanta, exemple de gravera

Un grup d'estudiants de diverses nacionalitats van visitar, a través de la Universitat Politècnica de Manresa, diverses graveres gironines com a exemple d'explotacions a cel obert el mes de febrer passat.

Els alumnes, procedents de l'Escola de Mines d'Alès, a França, van recórrer diverses explotacions de mineria subterrània durant una setmana. El darrer dia, però, van visitar: una explotació a cel obert, concretament una extracció de sorra sílice coneguda amb el nom de "Pairades", situada a Viladomat; i la primera fase de restauració del Meandre Verd, un meandre que ha estat restaurat com a llac artificial. Ambdues extraccions pertanyen a l'empresa Àrids Curanta, de Girona. Els estudiants també van poder conèixer la planta de trac-

tament d'àrids de Torroella de Fluvià, de la mateixa empresa.

El catedràtic Gérard Verraes, responsable del Centre d'Estudis Superiors per la Seguretat i el Medi Ambient Miner (CESSEM) de França, va dirigir la visita, on també van ser presents els professors Roger Mata Llonart i Marta Puiguiriguer Ferrando, del Departament d'Enginyeria i Recursos Naturals de l'Escola de Mines de Manresa.

Els estudiants van estudiar la primera fase de restauració del Meandre Verd

El Gremi d'Àrids prepara la seva participació a CONSTRUMAT

Estand del Gremi d'Àrids de Catalunya, a Construmat 2001

Del 26 al 31 de maig, torna un dels certàmens més internacionals sobre construcció que se celebren al nostre país: Construmat 2003, on hi hauran més de 4.000 empreses que presentaran una completa oferta

d'uns 36.000 productes. D'aquest volum d'oferta, un 60% prové dels països de la Unió Europea, fet que reforça el caràcter internacional de la fira.

En la passada edició de Construmat, van participar 4.134 empreses expositores agrupades en 2.215 estands, que van ocupar 131.500 metres quadrats. Quant a visites, la fira va superar els 235.000 visitants.

El Gremi d'Àrids de Catalunya, que ja va participar en l'anterior edició del 2001 amb un original estand molt informatiu, disposarà d'un nou estand ubicat aquesta vegada en el pavelló de paviments i revestiments. L'objectiu del Gremi amb la seva participació en la fira més important de construcció que se celebra a tot l'Estat espanyol és donar a conèixer l'activitat extractiva, la necessitat dels àrids per al desenvolupament d'un

país i el respecte pel medi ambient que desenvolupen les empreses que formen part del Gremi d'Àrids, les quals segueixen un estricte control per part del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya.

Construmat 2003 ha de suposar, segons l'organització, la consolidació del Saló, tot i que s'esperen unes xifres similars a les de l'anterior edició.

Visita a Interamat

D'altra banda, el Gremi d'Àrids de Catalunya està organitzant una visita col·lectiva per a tots els associats a la fira Interamat de París, que es fa una setmana abans de Construmat, del 13 al 17 maig, i que permet conèixer les principals novetats en maquinària per a l'extracció d'àrids i el moviments de runes.

Radiografia de la Asociación Galega de Áridos

L'Asociación Galega de Áridos és una associació molt jove que es va crear fa tan sols tres anys, el novembre de 1999. Actualment, aquesta associació està formada 52 membres associats del centenar d'empreses que conformen el sector a Galícia. Aquestes empreses representen una producció d'uns 22 milions de tones a l'any, xifra que posa de relleu la importància d'aquest sector per a l'economia gallega.

Quant a facturació, l'any passat el conjunt d'empreses va superar els 78 milions d'euros anuals (uns 13.000 milions de les antigues pessetes).

Organigrama

L'organigrama de l'associació d'àrids gallega és molt semblant al del Gremi d'Àrids de Catalunya. L'associació està encapçalada per Julio César Paredes Seoane, escollit president recentment en substitució del desaparegut Luis Cano Rodríguez.

La junta directiva està formada per 11 persones entre: president, vicepresidents, tesorero i vocals. I, dins d'aquesta junta mateix, hi ha quatre delegats provincials que representen les quatre províncies gallegues (Ourense, Lugo, la Corunya, Pontevedra).

Quant a relacions amb altres associacions, cal destacar que la Asociación Galega de Áridos forma part de la Confederación de Empresarios de Galicia i d'AENOR.

Els objectius d'aquesta associació es poden resumir en:

- Promoció de relacions amb els diferents òrgans administratius i promoció de relacions amb altres agrupacions d'interès.
- Millora i més formació dels

treballadors que depenen de les empreses associades.

- Proporcionar informació a les empreses a través d'informes periòdics sobre diferents temes.
- Continu servei d'assessoria tècnica i jurídica oberta a la seu de l'associació per donar resposta a qualsevol tipus de consulta dels associats.
- Obtenció de certs serveis amb millors condicions econòmiques.

Serveis i problemàtiques

La situació dels àrids a Galícia manté molts punts en comú amb les problemàtiques amb què es troba el Gremi d'Àrids de Catalunya. Bàsicament, es poden resumir en tres punts:

- Restriccions del Ministeri de Medi Ambient
- Temes urbanístics
- L'esborrador de la nova llei de mines que s'està elaborant des de l'Administració central no té en compte l'explotació minera a cel obert.

L'AGA està formada per 52 empreses associades

Els darrers mesos, diferents associacions d'àrids espanyoles han mantingut reunions per tal d'establir sinergies i trobar solucions comunes a les problemàtiques que afecten el sector extractiu a l'Estat espanyol.

En aquestes reunions, també hi han participat altres associacions d'àrids com: Afapa, d'Astúries; Artival, del País Valencià; Asecabi, de Bilbao; Asemca, d'Andalusia; Asfargi, de Guipúscoa; i Apj, de Jaén.

El Gremi d'Àrids de Catalunya estudia firmar un conveni amb l'Ecoparc per la utilització de compost per a les seves restauracions

Xavier Aguilar va guiar la visita del Gremi a l'Ecoparc

El 17 de febrer passat, la Junta del Gremi d'Àrids de Catalunya va organitzar una visita a les instal·lacions de l'Ecoparc, ubicades a la Zona Franca de Barcelona. L'Ecoparc és un equipament ambiental per al tractament integral dels residus municipals de l'àrea metropolitana de Barcelona que no s'han recollit en els contenidors específics per a vidre, paper i cartró i envasos. Xavier Aguilar, gerent de l'Ecoparc, va ser l'encarregat de dirigir la visita i d'explicar als representants del Gremi el procés que segueixen els residus abans d'arribar a convertir-se en un compost reutilitzable.

Per Aguilar, l'Ecoparc és "una instal·lació pionera i nova a Europa" i així ens ho va demostrar a través de la completa visita.

L'Ecoparc rep els tipus de residus següents:

- Matèria orgànica seleccionada (bàsicament restes d'alimentació i de jardí)
- Restes de poda i neteja de parcs i jardins
- Resta d'escombraries domèstiques que no se separen selectivament als habitatges (trossos de vaixel·la trencada, bolquers,

burilles de cigarretes, bolígrafs gastats...)

En conjunt, l'Ecoparc tracta una mitjana de 300.000 tones anuals d'aquests residus que s'utilitzen per a la creació d'electricitat, biogàs, productes valoritzables i compost de diferents qualitats.

*Xavier Aguilar:
"L'Ecoparc és una
instal·lació pionera i
nova a Europa"*

Precisament, una part d'aquest compost que genera l'Ecoparc (56.000 tones anuals) podria utilitzar-la els associats del Gremi per a les seves restauracions, ja que funciona com un adob, cosa que permetria i afavoriria la

L'Abocador del Garraf rep diàriament 2.500 tones de matèria orgànica

La junta del Gremi va visitar l'Abocador del Garraf

reforestació de la zona a restaurar. En aquest sentit, Jaume Puig, gerent del Gremi d'Àrids de Catalunya, va posar de manifest la seva voluntat de signar un conveni entre l'Ecoparc i el Gremi d'Àrids per a la utilització del compost en els processos de restauració dels associats.

L'Ecoparc permet incrementar el reciclatge i reduir la quantitat de residus destinats als dipòsits controlats. Gràcies a l'Ecoparc, es donarà un pas molt important per desactivar el dipòsit controlat del Garraf i regenerar la zona que ocupa per integrar-la al Parc Natural.

Abocador del Garraf

La visita va continuar a la tarda

quan la representació del Gremi es va desplaçar fins a l'Abocador del Garraf per comprovar *in situ* la restauració d'aquest important equipament municipal.

Aquest abocador rep diàriament 2.500 tones de matèria orgànica que prové de tota l'àrea metropolitana de Barcelona.

La llicència d'aquest equipament urbà caduca el 2006, la qual cosa obre el debat sobre què caldrà fer amb les deixalles a partir d'aquesta data.

*L'Abocador del Garraf
rep 2.500 tones de
matèria orgànica
provinent de l'àrea
metropolitana*

Els membres de la Junta que van assistir a la visita van fer una valoració molt positiva de la jornada, que va permetre conèixer de prop el funcionament de l'Ecoparc i la restauració de l'Abocador del Garraf. Per aquest motiu, s'ha programat una nova visita a les futures instal·lacions del Fòrum de les Cultures 2004, per conèixer les necessitats d'àrids per a la zona i la magnitud de l'esdeveniment.

BENVINGUTS AL GREMI

Aricemex

Cemex España, com a part de la xarxa global Cemex, és una companyia líder al mercat nacional en la producció i en la comercialització de ciment, formigó, morter i àrids.

La companyia comercialitza els seus productes en el 70% de la geografia espanyola i disposa de vuit fàbriques de ciment, més de vuitanta plantes de formigó, nou fàbriques de morter, quinze graveres i pedreres, dos molins; i a més posseeix dinou terminals marítimes, a través de les quals distribueix part de la seva producció.

A Catalunya, la companyia disposa de tres fàbriques de ciment, dos de les quals es troben a la província de Barcelona (Sant Feliu del Llobregat i Vilanova i la Geltrú) i una a la província de Tarragona (Alcanar). Cemex Hormigón té disset plantes de formigó i la divisió Cemex Morteros en té dues plantes. Cemex Áridos en Cataluña disposa de tres pedreres i dues graveres que proporcionen material a Barcelona, Lleida i Tarragona. Aquestes plantes subministren material per a consum intern, però també comercialitzen el seu producte a tercers i ofereix als clients solucions innovadores i de la més alta qualitat.

La companyia manté un decidit compromís amb el medi ambient. Per aquest motiu, es fa una restauració integrada de cada explotació

minimitzant l'impacte visual, les emissions de pols i sorolls i duent a terme una adequada recuperació ecològica de la zona afectada.

Cemex España certifica amb la norma ISO 9002 els seus negocis de ciment, formigó, morter i àrid. A més, és pionera en la consecució de la certificació medioambiental ISO 14001, ja que nombrosos centres de producció ja la tenen.

Germans Cañet Xirgu

Germans Cañet Xirgu és una empresa totalment familiar, que van constituir els gemans Jordi i Albert Cañet Pujol.

L'empresa es va iniciar en activitats relacionades amb el sector del moviment de terres (rebaixos, terraplens, enderroc, treballs per a l'Administració, etc.) i, posteriorment, entrà en el sector de l'obra pública (urbanitzacions, arranament de carrers i vials, formació i arranament de pistes forestals, etc.).

L'empresa posseeix una pedrera d'extracció d'àrids de roques metamòrfiques tipus pissarres, esquistos i gneis, ubicada a Cassà de la Selva. Els productes obtinguts són bàsicament utilitzats com a terraplens i pedraplens. A més, obté tot-u naturals, tot-u artificials i diversos tipus de graves.

Recentment, ha implantat la Planta de Gestió de Runes de la Construcció, ubicada a Cassà de la Selva.

Quant a maquinària, disposa de: giratòries de cadenes, rodes i cadenes de goma, pales carregadores de cadenes i rodes, retroexcavadores, motoanivelladores, camions dumpers, camions banyeres i gón-

doles, camions grua, miniexcavadores i minicarregadores, compactadores de diverses mides, equips de topografia i anivellament amb làser i petits utensilis i eines de construcció. També disposa de vehicles autoritzats per al transport de residus.

Àrids Pérez, S.L.

L'empresa Àrids Pérez, S.L. neix l'any 1996 com a empresa d'activitat extractiva, encara que la família Pérez porta més de quaranta anys en el món del moviment de terres i de les excavacions a Caldes de Montbui i estenen el seu servei a les comarques del Vallès Oriental i Occidental.

Àrids Pérez forma part del grup de Containers i Excavacions Caldes, S.L. i Krack Enderroc, S.L. El fet de disposar de maquinària d'excavació, abocadors de terres i subministrament de sauló garbellat dona a l'empresa l'opció d'oferir un servei integral a companyies constructors i a altres indústries.

Les diferents empreses vinculades a Àrids Pérez confien en el reciclatge i en la recuperació paisatgística de superfícies naturals, per això, també disposen d'una matxucadora de runa i efectuen el rebliment de la pedrera amb els materials adients.

La nostra vocació d'innovació i modernitat fa que, des que el Sr. Antoni Pérez va començar al món del moviment de terres i subministrament de materials, sempre treballem amb la millor maquinària i personal qua-

lificat, i anem a la recerca constant de la feina ben feta i dels millors materials per als nostres clients.

Medi Ambient

Exemples de restauració d'activitats extractives a cel obert

Explotació d'àrids d'Uniland Cementera, SA, a Santa Margarida i els Monjos

Uniland Cementera ha demostrat, al llarg dels anys, una actitud de respecte i de protecció del medi ambient al voltant dels centres de producció on desenvolupa l'activitat extractiva.

Així, doncs, per Uniland, empresa associada al Gremi d'Àrids de Catalunya, la protecció del medi ambient constitueix una prioritat bàsica, com ho demostra el fet que des de 1997 disposa d'un departament propi de medi ambient format per quatre persones que, entre d'altres tasques, assessoren i controlen l'evolució de les diferents restauracions dutes a terme per l'empresa.

En aquest número, analitzarem la restauració de la pedrera ubicada a Santa Margarida i els Monjos, una de les restauracions pioneres i exemplars dins del sector de la protecció del medi ambient a les activitats extractives a Catalunya.

Un exemple a seguir

L'explotació de Santa Margarida i els Monjos està situada entre els termes municipals d'Olèrdola i Santa Margarida i els Monjos, i té una extensió de 90 hectàrees. La producció d'aquesta planta és aproximadament de 2,5 milions de tones de material a l'any per a la fabricació de ciment.

La restauració en aquesta pedrera es va iniciar el 1989, fruit d'un acurat estudi que té com a principal objectiu la consecució d'una morfologia final que no influeixi negativament en el paisatge de

l'entorn. Amb aquesta finalitat, es desenvolupa el sistema de restauració integrada per tal de reduir al màxim els impactes sobre el medi ambient, sempre seguint els conceptes estipulats pel Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya.

Uniland disposa d'un departament propi de medi ambient que assessora i controla l'evolució de les restauracions de l'empresa

Actualment, s'han restaurat aproximadament unes 10 hectàrees de terreny, en les quals s'han utilitzat bàsicament les espècies autòctones més indicades i s'han incorporat puntualment d'altres per afavorir la consolidació del conjunt restaurat. Això facilita que l'evolució natural permeti l'aparició de noves espècies i es mantingui l'equilibri ecològic de l'indret.

Les dades més significatives de la restauració efectuada durant aquests anys a la pedrera de la planta de Santa Margarida i els Monjos es poden resumir en les xifres següents:

- 10,40 hectàrees restaurades, 104.000 metres quadrats
- uns 10.400 kg de llavors sembrades
- uns 37.250 arbres i arbusts plantats

Entre les espècies d'arbres plantats, podem destacar el pi blanc, l'alzina i l'olivera; i entre els arbusts, la ginesta i el romaní.

Aspecte d'una zona de la pedrera abans de la restauració

Aspecte de la mateixa zona un cop iniciat el procés de restauració pertinent

Fases de la restauració

La restauració d'aquesta pedrera segueix una metodologia molt acurada i definida:

Un cop finalitzada l'explotació d'un front, les primeres actuacions que es duen a terme són la formació de bancs i terrasses i la formació de talussos amb un pendent d'aproximadament de 30 graus i una altura de 8-10 metres.

Posteriorment, una vegada obtinguda la morfologia de la zona a restaurar, es recobreix amb terra vegetal i amb adob d'un gruix de 40-50 cm com a mínim. Seguidament, se sembra, mitjançant volea, graminies i lleguminoses.

Una vegada que ha finalitzat el recobriment herbaci, l'any següent i a l'època adequada, es realitza la plantació d'espècies arbustives i arbòries autòctones de la zona.

Empresa

ARENES BELLPUIG produeix una arena de gran qualitat per les seves característiques

La planta d'Arenes Bellpuig es troba ubicada al municipi de Bellpuig, a Lleida

ARENES BELLPUIG, SL és una empresa extractiva ubicada a la localitat de Bellpuig, a la demarcació de Lleida, al costat de l'N-II. L'explotació ja té més de 80 anys d'història, durant els quals ha subministrat els seus productes bàsicament al mercat català.

Actualment, l'empresa disposa de tres centres d'extracció i de producció d'àrids: dos al municipi de Bellpuig, N-II i ctra. Belianes, i un tercer situat al municipi d'Anglesola, també a les comarques lleidatanes.

En la planta principal situada a Bellpuig, la instal·lació de trituració, classificació i rentat d'àrids té capacitat per processar més d'un milió de tones anuals de producte acabat destinat a la seva comercialització.

Una de les principals preocupacions d'ARENES BELLPUIG ha estat sempre oferir la millor qualitat

dels productes als seus clients i, per aquest motiu, aposta per l'aplicació i el control dels sistemes de producció més actuals.

De tots els materials que es produeixen, cal destacar l'arena de Bellpuig, única per les seves característiques naturals i correctores, amb un elevat grau de sílice.

Així, doncs, gràcies a un seguit d'innovacions tecnològiques introduïdes als darrers anys, s'han ampliat les utilitats d'aquest tipus d'arena, de la qual cal destacar, entre d'altres, la seva incorporació en noves fórmules per a paviments, arrebossats, bombejats, etc.

La xarxa de distribució actua sobre el transport i el seguiment

de les mercaderies, amb una flota de 35 vehicles, amb capacitat de 18 a 27 tones, que garanteix el servei i la descàrrega del material correctes en tots els casos.

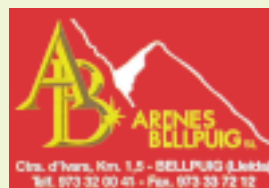
"Una de les principals preocupacions de l'empresa és oferir la millor qualitat en cada producte"

D'altra banda, en l'àmbit del medi ambient, cal assenyalar que s'està restaurant bona part del terreny explotat a través del corresponent Pla de restauració integrada, tutelat pel Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya.

Cal destacar, en darrer terme, la implantació d'un sistema de qualitat, d'acord amb la Normativa ISO - 9001/2000, que ens permet garantir un nivell de servei i qualitat òptims per als nostres clients.

Aspecte de la planta extractiva durant els anys 50

Ctra. d'Ivars, km 1,5

Bellpuig (Lleida)

Tel.: 973 32 00 41

Fax: 973 33 72 12

Recull de premsa

DIARI DE GIRONA • 04/01/2003

Economia i Empresa

Suplement

DISSABTE, 4 DE GENER DE 2003 • NÚM. 150

LA GENERALITAT CONFIRMA QUE HI HA UNA DEMANDA DE MATERIAL 150 MILIONS DE TONES PER SOBRE DEL QUE ES PREVEIA PELS PROPERS VUIT ANYS

La manca d'àrids podria frenar el desenvolupament de les infraestructures

El Gremi demana que es concedeixin permisos per obrir noves pedreres i s'ampliïn els de les que ja existeixen

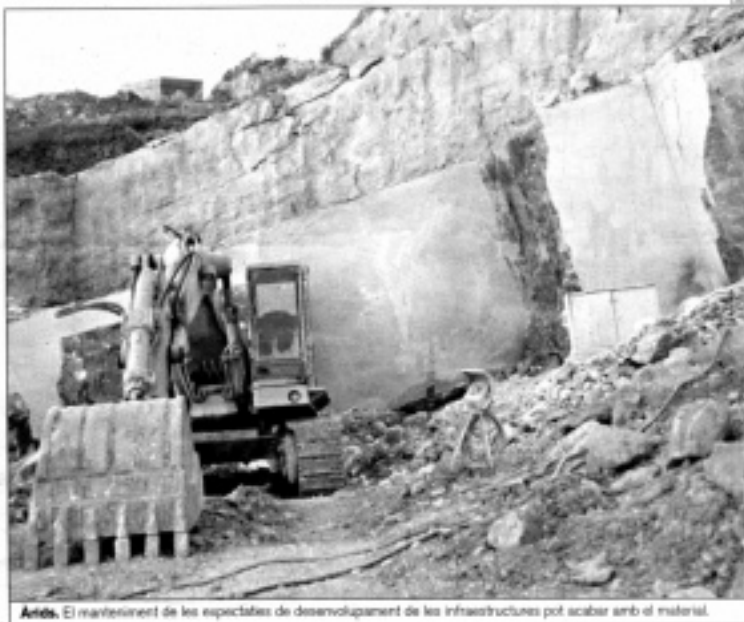
Boris
GIRONA

El Gremi d'Àrids de Catalunya porta un temps alertant sobre la manca de materials que es pot produir en un futur si es manté el nivell de desenvolupament de les infraestructures, i durant la seva darrera assemblea va rebre la confirmació que la situació del sector cada cop és més crítica. Així, en aquesta assemblea Pere Torres, secretari per a la Planificació Territorial del Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya, va afirmar que existeix una demanda de 150 milions de tones d'àrids per sobre el que es preveia en infraestructures per als propers 8 anys.

D'aquesta forma, pel que sembla la Generalitat té previst mantenir la inversió actual en infraestructures un cop s'hagi superat l'actual moment de gran demanda d'àrids per obres tan importants com el TGV, la tercera línia de l'aeroport del Prat o l'ampliació del port de Barcelona.

El problema apareix en tenir en compte les dades que ofereix el mateix Gremi d'Àrids de Catalunya, en el sentit que hi ha una manca de material. A Catalunya, el consum d'àrids l'any 2001 es va situar en 41 milions de tones que, sumades als 9,2 milions de tones destinades a la fabricació de ciment, donen un resultat de 7,9 tones per habitant a l'any, o el que suposa el mateix, 21,9 quilos per habitant al dia.

D'aquesta forma, si es té en compte que les previsions en el balanç pel que fa a l'any 2002 es situen en un augment del consum d'àrids del 8 per cent, s'arriba a la conclusió que l'augment de la demanda que propugna l'Administració catalana difícilment podrà ser assumit pel sector. Aquestes previsions es tradueixen en dades molt clares, en el sentit

Arids. El manteniment de les expectatives de desenvolupament de les infraestructures pot acabar amb el material.

que el Gremi d'Àrids garanteix la producció de milions de tones d'àrids l'any només per als propers 4 anys.

Per al president del Gremi d'Àrids, Joan Francesc, el problema s'agreuja amb el tancament continu de pedreres i la negativa a obrir-ne de noves, fins al punt que va condicionar el futur de les infraestructures i, per tant, el desenvolupament del país a la necessitat que s'obrin noves pedreres, així com s'ampliïn els permisos de les ja existents.

Així, Francesc va demanar a l'Administració «una solució global i la consecució d'un marc legal per fugir de l'arbitrarietat de l'Administració local», per així fa-

cilitar el «repte de perdurar en aquest sector». El president del Gremi d'Àrids va voler destacar que l'activitat extractiva constitueix una de les activitats econòmiques més imprescindibles per aconseguir que el país es desenvolupi adequadament.

Francesc ja havia defensat aquestes mateixes idees en unes conferències organitzades recentment per l'Escola Universitària Politècnica de Manresa, tot assegurant que «la mineria està desapareixent» per la problemàtica de la deserció política de l'Administració i a la mala imatge que la societat té del sector extractiu, posant l'etiqueta de desconeixement de l'activitat.

Així, el president del Gremi d'Àrids va apostar per fer una divulgació en positiu del sector extractiu, pel fet que existeixen moltes dades que resulten desconegudes per a la majoria com el fet que «el col·lectiu extractiu és el que més ha reforestat durant els darrers anys, fins i tot més que l'Administració». En aquesta mateixa línia es va expressar Sebastià Espinet, president del Gremi Provincial d'Àrids i Formigons de Lleida i vicepresident del Gremi d'Àrids de Catalunya, tot destacant que sembla que el sector «sigui l'enemic del medi ambient, i hem de lluitar contra aquesta imatge», fet pel qual va demanar la col·laboració del Departament de

EVOLUCIÓ

Una crisi anunciada

La manca d'àrids és una problemàtica que ja porta un temps essent anunciada per les institucions i el Gremi d'Àrids, però de moment no s'han adoptat mesures que puguin alleugerir la situació. Així, un estudi de la Generalitat establert als primers mesos de l'any 2002 establí que el 2006 la demanda d'àrids seria superior a l'oferta. Poc després, Jordi Serra, vicepresident del Gremi d'Àrids de Catalunya, alertava que aquestes previsions havien quedat obsoletes i que la situació era encara més preocupant. A finals d'octubre, la Cambra de Comerç tornava a avisar de la manca de material, en aquesta ocasió fent referència a l'ensorme demanda d'àrids que comporta la construcció del TAV.

Medi Ambient.

Segons el parer de Francesc, «les necessitats del país no estan d'acord amb la política que s'està duent a terme; Catalunya cada cop té menys pedreres, però més necessitat d'àrids».

Pel que fa a les terres gironines, el passat 22 de novembre Pimec Setes va organitzar un forum d'infraestructures a l'Hotel Carlemany en el qual va presentar un estudi centrat en la demarcació de Girona. L'informe va detectar una manca important d'infraestructures a la província, el desenvolupament de les quals suposaria una necessitat important d'uns àrids que potser en un futur no estaran disponibles.

EXPANSIÓ • 28/12/2002

ENTREVISTA ► PASQUAL ROCA, FEDERACIÓ DE GREMIS DE LA CONSTRUCCIÓ

“El abastecimiento de áridos será un problema dentro de un año”

El próximo año amenaza con ser crítico para el sector de la construcción en Cataluña. El presiden-

te de la Federació de Gremis de la Construcció, Pasqual Roca, considera que el déficit de áridos puede

poner en peligro la ejecución de las obras de grandes infraestructuras en los próximos años.

DAVI CORDERO, Barcelona

Pasqual Roca Riera (Castellbell i el Vilar, Bages, 18 de julio de 1936) no duda de que la repercusión del precio del suelo “es la principal responsable” del encarecimiento que ha experimentando la vivienda durante los últimos años. Pero el presidente de la Federació de Gremis de la Construcció de Catalunya desde hace seis meses advierte que, en un futuro inmediato, el problema va a ser otro: “el suministro de áridos para el sector de la obra pública”. La avalancha de grandes obras de infraestructuras que se van a ejecutar a corto plazo —Línea 9 del Metro, ampliaciones del Puerto y Aeropuerto, llegada del AVE, instalaciones del Fórum de les Cultures...—, pueden provocar un colapso en el sector a un año vista si no se aportan soluciones al suministro de lo que él denomina “la base de la construcción”.

“El material ha subido algo de precio, pero ahora los áridos subirán mucho más porque las administraciones locales se han empeñado en no otorgar permisos para explotar canteras”, explica este veterano del sector, presidente de la compañía de prefabricados ICA y ex presidente del Gremi d'Àrids.

En opinión de Roca, los precios de los materiales de la construcción se han mantenido estables en Cataluña durante la última década porque no existía una demanda excesiva. Ahora —cuando “la comunidad ha superado a Madrid por primera vez en la historia en contratación de obras”—, “existe un problema gravísimo: dentro de un año habrá un déficit de suministro”.

La resistencia de los gobier-

Pasqual Roca,
presidente
de la Federació
de Gremis
de la Construcció.
/ELENA RAMÓN

nos municipales a expedir licencias, “ya sea para extraer piedras, gravas o arcillas para producir cerámica”, puede conllevar a un déficit de materia prima que podría elevar su precio hasta un cuarenta por ciento. “Hoy, estos productos ya son entre un 30% y un 50% más caros que en el resto de España, pero lo que es absurdo es adquirirlos fuera de Cataluña, donde hay mucha cantidad y donde los existentes son de buena calidad”, defiende Roca.

En un ejercicio de memoria histórica, este empresario retirado de la gestión diaria de la compañía de toda su vida hace un repaso de los precios de mercado de los últimos diez años: “Cuando se culminaban las obras de los Juegos Olímpicos de Barcelona, en 1992, se pagaba por una tonelada de tierra en torno a 1.200 pesetas (doce euros)”. Ese precio ha sufrido un encareci-

miento acumulado del 25%, un 2,5% anual próximo a la inflación, que ha situado la tonelada en torno a nueve euros actuales (1.500 pesetas). “Si las cosas siguen igual, el coste puede alcanzar tranquilamente los doce euros por tonelada en un año.”

Contactos con el Govern

El número de obras pendientes en un horizonte a cinco años y la prioridad de éstas para la Administración catalana han despertado el interés de la Generalitat en solucionar la situación. Tanto Francesc Homà, conseller de Economia, como el director general de Energía i Mines, Albert Mitjà, han accedido a escuchar las reivindicaciones de la federación y conversar sobre la actual situación. En opinión de Roca, “el Govern considera la posibilidad de crear una ley que haga prioritaria la voluntad de la Ge-

neralitat sobre la de los municipios”, ante la imposibilidad de que los ayuntamientos den la licencia de obras pertinente.

Roca lamenta que los gobiernos locales se nieguen a ubicar en sus municipios canteras y vertederos, por lo que los acusa de “falta de concienciación”, porque actualmente “todas las explotaciones de áridos se reconvierten y quedan integradas en el paisaje”. Para la federación, constituida hace seis años e integrada por trece gremios, otro de los problemas actuales es el generado por los accidentes laborales. Su presidente considera que la siniestralidad es un factor que afecta tanto a los constructores como a los proveedores, y aboga por “encontrar fórmulas para que se destinen fondos a mejorar las condiciones en el puesto de trabajo”. Además, defiende que el 50 por ciento de los fondos se dediquen a la formación “porque un porcentaje alto de los accidentes son responsabilidad de los trabajadores”.

“Ahora, una tonelada de arena vale nueve euros, pero podría alcanzar los doce el próximo año”

DOSSIER ECONÒMIC DE CATALUNYA • 17/02/2003

► | MINERIA | DIFÍCULTATS PER OBRIR NOVES EXPLOTACIONS

El Govern català prepara un pla per prevenir la manca d'àrids

La pressió immobiliària i l'obra pública, juntament amb l'oposició a ampliar mines, amenacen amb un col·lapse

■ Tres departaments de la Generalitat preparen un pla que eviti la insuficiència d'àrids per afrontar la creixent demanda. La denegació de permisos, les clausures d'explotacions mineres, l'obra pública i la construcció augmenten en paral·lel, i amenacen amb un col·lapse d'aquí a dos anys.

MARC ARGENTI
Barcelona

En la iniciativa governamental participen les tres conselleries que, d'una manera o d'una altra, es troben implicades en els procediments administratius necessaris per concedir llicències a les explotacions mineres. Són Política Territorial i Obres Públiques, pel que fa urbanisme; Medi Ambient, pel que fa a patrimoni natural; i Treball, Indústria, Comerç i Turisme, que acull la Direcció General d'Energia i Mines.

El Consell Executiu ha autoritzat la creació d'una comissió interdepartamental, que ja ha mantingut la seva primera reunió, «per coordinar esforços i veure quines alternatives hi ha per resoldre el problema», explica el director general d'Energia i Mines, Albert Mitjà. «Tenim serioses dificultats per obrir noves zones d'extracció i la demanda, a curt termini, és molt gran», hi afegeix. En concret, l'Administració catalana calcula en seixanta milions de tones el material necessari per afrontar l'obra pública en marxa «en un horitzó de tres anys», especialment grans projectes com el tren de gran velocitat, l'ampliació del port de Barcelona, la tercera pista de l'aeroport del Prat o el Fòrum 2004.

Les tasques de la nova comissió van en dos sentits: resoldre els problemes conjunturals i buscar un remei per als mals estructurals del sector.

Respecte al primer objectiu, s'està treballant amb una desena d'ajuntaments perquè permetin l'obertura o l'ampliació d'explotacions o no clausurin algunes mines la concessió de les quals caduca ara. Entre els consistoris en qüestió hi ha Badalona (Barcelonès) i Sant Fost de Campsentelles (Vallès Oriental), segons ha precisat Mitjà.

Respecte a un pla sectorial a llarg termini, Mitjà assegura que «en el termini de tres o quatre mesos, tindrem una diagnosi

La Generalitat tindrà d'aquí a tres o quatre mesos una diagnosi de com ordenar al sector

clara de com actuar». Les línies mestres d'aquest pla contindran propostes entorn de la coordinació i de la simplificació dels tràmits per atorgar concessions, en què tenen competències diverses administracions. A més, també es buscarà «fer entendre a la societat que l'activitat extractiva és necessària», conclou Mitjà.

L'equilibri entre les necessitats de l'economia, els interessos polítics i els ciutadans topa aquí amb una roca difícil de salvar. El primer dels actors, les necessitats de l'economia, reclama que s'obrin més mines d'ex-

RICARD NOVELLAS

Vista de la pedrera Foç, situada a Vallirana (Baix Llobregat)

Necessari, però lleig

«Som d'aquelles activitats, com les presons o els advocadors, que ningú no vol a prop però que són necessàries», explica Joan Francesc, president del Gremi d'Àrids de Catalunya, que aplega 130 centres d'explotació, el 90% del sector.

El Gremi va celebrar el 21 de gener una assemblea general a Girona, en què va assenyalar el perill d'un col·lapse en la producció d'àrids per culpa de la de-

negació de permisos per ampliar explotacions. Donen suport a l'afirmació amb un estudi de les necessitats addicionals d'aquí al 2010 -125 tones- i amb les xifres d'expedients denegats, aturats o en perill de tancament: 132. Si no s'hi fa res, el maig del 2005 oferta i demanda s'encreuaran.

La solució encara no hi és i s'ha de trobar en el mateix territori: els àrids no són un bé importable.

tracció d'àrid. L'interès de les administracions -seguint, d'algun manera una lògica preelectoral- se centra, d'una banda, a fer més obra pública i, de l'altra, a evitar per als seus representats elements molestos i mediam-

bientalment problemàtics, com ara les mines. Les ordenances municipals són restrictives en aquest sentit. I roman el temor, en gran part de la societat, que es malmeti el medi ambient d'una manera irremediable. ♦

EL PUNT • 23/01/2003

Vespella de Gaià converteix l'antiga pedrera en un complex cultural, amb un gran amfiteatre

Les grades tindran capacitat per a més de cinc mil espectadors, i també hi haurà un llac artificial

CARINA FILELLA / Vespella de Gaià

● L'Ajuntament de Vespella de Gaià ha iniciat el projecte per reconvertir l'antiga pedrera del terme en un gran complex cultural, que inclourà un auditori amb l'estructura d'un

teatre grec. L'extracció de pedra que realitza l'empresa Promsa —que ha de buidar quatre milions de metres cúbics de pedra— convertirà tot l'espai en «un gran parc escultòric i ecològic», segons Rafael Bartolozzi, l'alcalde, que

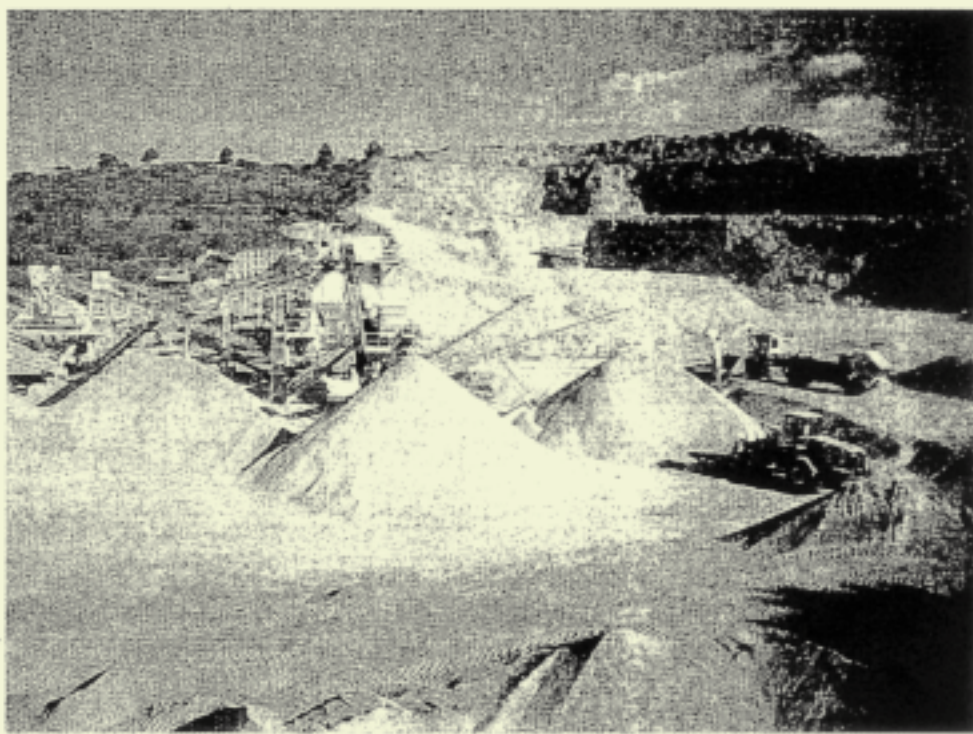
també va explicar que el complex inclourà un llac artificial, un gran balcó des d'on es divisarà tot el municipi de Vespella i, de fons, el mar; un pàrquing, i, en un futur, altres serveis, com restaurants.

«És un projecte molt ambiciós per un poble com Vespella.» Així ho creu l'alcalde de Vespella de Gaià, l'artista Rafael Bartolozzi, que creu que, quan l'obra estigui acabada, «serà el referent cultural del Camp de Tarragona».

L'antiga pedrera del terme, que a finals dels anys seixanta l'empresa Repsol va fer servir per construir el pantà del Gaià, es convertirà en un gran complex cultural, amb una superfície global de dotze hectàrees, que tindrà com a punt central un gran auditori, que seguirà les característiques d'un amfiteatre grec. L'empresa Promsa ja ha iniciat l'extracció de pedra, seguint les directrius que marca el projecte municipal: es construiran grades, amb una gran paret de pedra al fons, un escenari i un espai per situar-hi els músics en el cas d'actuacions musicals. A més, un llac artificial separarà el públic de l'escenari. L'amfiteatre tindrà una capacitat per a més de cinc mil espectadors.

Però aquest gran complex cultural també inclourà una zona d'aparcaments, un espai lúdic infantil i un mirador: «La primera cosa que es construirà serà un gran balcó des d'on es divisarà tot el municipi de Vespella i també el mar», segons Bartolozzi.

De moment, el projecte

Repsol va fer servir la pedrera de Vespella per construir el pantà del Gaià, a finals de la dècada dels seixanta. / ANDREU PUIG.

no suposa cap despesa econòmica per al consistori. Repsol ha cedit la pedrera i l'empresa Promsa n'ha obtingut gratuïtament l'explotació a canvi de buidar quatre milions de metres cúbics de pedra. L'extracció, però, s'ha de fer seguint el disseny del projecte municipal.

Bartolozzi explica que fa uns cinc anys el con-

sistori es va plantejar netejar la pedrera (que s'havia convertit en un abocador il·legal): «Però en lloc d'omplir-la de terra i plantar-hi arbres van decidir potenciar l'arquitectura que ja genera una pedrera; es convertirà en una macroescultura de relleus», segons l'alcalde i artista, que reitera que és una proposta «molt innovadora».

Les obres es duran a terme en diferents fases i, «en un any» ja es començarà a veure com serà el complex.

El consistori també es planteja ara la futura explotació de tot el gran recinte: «Encara no ho tenim clar, però podria ser un tipus d'explotació com el del parc temàtic Port Aventura.»

Aquest «macroprojecte cultural se suma a altres que ja s'han impulsat al municipi —de poc més de 250 habitants—, com és la restauració del Mas d'en Plana, un edifici del segle XVIII que serà la seu de la fundació internacional d'art contemporani Oxi-moron, i que està previst que estigui acabada d'aquí a un any.

CORREO DE LA CONSTRUCCIÓN • 21/02/2003

La Generalitat quiere mantener la inversión en infraestructuras más allá de 2010

El secretario para la Planificación Territorial del Departamento de Política Territorial y Obras Públicas de la Generalitat de Cataluña, Pere Torres, explicó en el transcurso de la asamblea del Gremio de Áridos de Cataluña que hay una demanda de 150 millones de toneladas de áridos por encima de lo previsto en infraestructuras para los próximos ocho años. Torres apuntó que

puede pensarse que vivimos un momento punta en cuanto a infraestructuras, pero manifestó la voluntad del gobierno catalán de mantener la inversión actual en infraestructuras para el futuro una vez finalicen proyectos tan importantes como el TGV, la tercera línea del Aeropuerto del Prat o la ampliación del Puerto de Barcelona.

estructuras que se están llevando a cabo en el país.

Aumento de la demanda difícilmente asumible

Según datos del Gremio de Áridos de Cataluña y de la Dirección General de Minas de la Generalitat, este aumento de la demanda será difícilmente asumible por el sector, ya que las reservas de áridos actualmente concedidas en Cataluña garantizan la producción de 50 millones de toneladas de áridos al año, sólo para los próximos cuatro años.

El gerente del Gremio, Jaume Puig, expuso las acciones impulsadas desde la última asamblea, entre las que cabe destacar la participación en la revisión de los anexos de clarificación de actividades de la Ley de Intervención Integral de la Administración Ambiental (IIAA), y el hecho de que la nueva Ley de Urbanismo contempla las actividades extractivas como uso propio del suelo no urbanizable, situación pionera en el Estado.

El presidente del Gremio Provincial de Áridos y Hormigones de Lérida y vicepresidente del Gremio de Áridos de Cataluña, Sebastià Espinet, valoró el trabajo desarrollado a lo largo de 2002 y definió las líneas a seguir de cara al futuro. Destacó que "es necesaria la implicación de todo el mundo -refiriéndose a la futura integración de las empresas tarraconenses- para llegar a ser un gremio realmente representativo de Cataluña".

Cabe destacar también la asistencia de los presidentes y los gerentes de los gremios más representativos de la construcción en Cataluña, como son la Asociación de Fabricantes de Cemento de Cataluña, el Gremio de Ladrilleros, la Asociación de la Piedra Natural, la Asociación Nacional de Fabricantes de Hormigón Preparado (Anephop) y la Federación Catalana de Industrias de la Construcción.

Un momento de asueto en la asamblea del Gremio de Áridos de Cataluña.

Por una parte, Torres también se comprometió a elaborar un plan sectorial específico para las actividades extractivas. Por otra, el presidente del Gremio de Áridos, Joan Franquesa, expuso cuál es la situación y el desarrollo del sector minero catalán actual, y destacó que la actividad extractiva constituye una de las actividades económicas más imprescindibles para el desarrollo de un país. Franquesa

afirmó que "nunca el potencial de demanda de áridos había sido tan grande", pero contrariamente, también apuntó el problema que supone el continuo cierre de canteras y la negativa a abrir otras nuevas, y condicionó el futuro de las infraestructuras y el desarrollo del país a la necesidad de que se abran nuevas canteras y se amplíen los permisos de las ya existentes.

En Cataluña, el consumo de ári-

dos en 2001 se situó en 41 millones de toneladas, que sumadas a los 9'2 millones de toneladas de producción de áridos destinados a la fabricación de cemento, suponen un consumo de 7'9 toneladas por habitante al año, es decir, 21'9 kilos por habitante al día.

Por otra parte, se prevé que en 2002 se haya registrado un aumento del consumo de áridos del 8% a causa de gran número de infraes-

LA PATRONAL PRETENDE AMPLIAR LAS CANTERAS

El Gremi d'Àrids alerta de frenazo en el sector

GIRONA. (Redacción.) - El Gremi d'Àrids de Catalunya, que agrupa a 67 empresas extractoras, estima que las restricciones impuestas al sector pueden condicionar, por falta de suministro de áridos, la ejecución de las grandes obras públicas previstas, entre las cuales están la línea de alta velocidad, la ampliación del puerto de Barcelona y del aeropuerto de El Prat, el desdoblamiento de la carretera N-II en

LA VANGUARDIA • 22/01/2003

Girona o la construcción del eje de Bracons entre la Garrotxa y Osona. Según la patronal, la Generalitat ha denegado la apertura de 132 nuevas canteras y ha limitado la superficie de explotación de muchas de las existentes.

"El AVE necesita muchísima piedra granítica -explica el vicepresidente del Gremi d'Àrids, Sebastià Alegre-, cuya importación es inviable pues, por ejemplo, se colapsaría el puerto de Barcelona y no merece la pena fletar camiones de 25 toneladas para transportar una carga de escaso valor económico." A

su juicio, el territorio de Catalunya presenta una distribución muy racional de las canteras, "pero es necesario ampliarlas porque el país ha decidido hacer más obras". "Hoy estamos trasladando arena de Lleida a Girona, con los problemas de tráfico y contaminación que supone, cuando en Girona podrían desarrollarse extracciones de arena." El consumo de áridos en Catalunya en el año 2001 se situó en 21,9 kilos por habitante y día. Las reservas garantizan 50 millones de toneladas anuales para los próximos cuatro años. ■

EXPANSIÓ • 20/01/2003

■ El estudio destaca la calidad de su gestión pero critica la escasa transparencia y diversificación

Un informe sitúa a las constructoras catalanas como las mejores de España

Las trece constructoras catalanas de tamaño medio se sitúan a la cabeza del sector en España. Según un

informe elaborado por el Gabinet d'Estudis Econòmics, la buena salud de estas empresas se debe a la cali-

dad de su gestión y al fuerte crecimiento que han experimentado en los últimos años.

En contraposición, el estudio revela que las debilidades de las medianas constructoras catalanas (facturan entre 25 millones y 300 millones de euros) son su falta de transparencia, la escasa diversificación de su negocio y, en algunos casos, la excesiva dependencia de la Administración autonómica. En su conjunto, las trece empresas analizadas—sobre un total de 75 compañías de toda España—obtienen una puntuación de 6,7 en una escala de 0 a 10. Esta cifra las sitúa por encima de la media española, que sobrepasa levemente los seis puntos. Además de la capacidad de gestión y el alza que ha experimentado su negocio, el informe también destaca como principales puntos fuertes de estas compañías su solidez financiera, la capacidad de reinversión de los beneficios y su rentabilidad. El Gabinet d'Estudis Econòmics considera a Coprisa, Contrats y Obres, y Acsa—filial del grupo Agbar—como las mejores empresas, seguidas muy de cerca por Rubau, Sori-

El auge de la obra pública ha beneficiado a las medianas constructoras de Cataluña / *enllaç*

gué, Copisa y Proinosa. En el otro extremo, Preufet y Carbonell Figueres son las únicas que obtienen una calificación por debajo de la media española. Según el informe, entre 1995 y 2001, las medianas constructoras catalanas han acumulado una tasa de crecimiento del 192 por ciento gracias a que han sabido aprovechar el boom que ha vivido el sector en España. **Pág. 6**

Principales constructoras medianas catalanas

Compañía	Facturació ^(*)	Compañía	Facturació ^(*)
• Copisa	220	• Sorigué	150
• Coprisa	180	• Rubau	92
• Acsa	174		

(*) La cifra de facturación, en millones de euros, se refiere a estimaciones del ejercicio de 2002.
Fuente: Gabinet d'Estudis Econòmics

Entrevista

Pere Maluquer: "La delimitació de les ZEPA obligarà les empreses a desenvolupar una restauració adaptada a les aus estepàries"

- En primer lloc, podria descriure en línies generals quines són les tasques i les funcions principals de la seva direcció general?

- Les funcions i competències de la Direcció General de Boscos i Biodiversitat estan descrites en el Decret 181/2002, de 25 de juny, i en línies generals serien:

- Formular propostes sobre les directrius ambientals relatives a la conservació i a la millora del patrimoni naturals en l'àmbit de boscos i de la gestió i protecció de la biodiversitat, així com avaluar el grau de conservació i de protecció.
- Formular propostes sobre directrius ambientals en matèria d'espècies protegides i animals de companyia.

- Planificar i gestionar la Xarxa Natura 2000.

- Informar sobre els projectes de plans d'ordenació del territori i dels projectes de plans generals d'urbanisme.

- La protecció dels terrenys afectats per activitats extractives en els termes previstos en la legislació.

- Formular i executar projectes d'investigació en matèria de tecnologies i sistemes per a l'avaluació, prevenció, minimització i control de l'impacte ambiental sobre el medi natural.

- Dirigir el desplegament de l'estratègia catalana de conservació i l'ús sostenible de la diversitat biològica.

- Quina és la seva opinió sobre la necessitat de l'activitat extractiva i dels àrids i la seva compatibilitat amb la preservació del medi ambient?

- L'activitat extractiva és necessària per al desenvolupament de múltiples processos industrials (cimenters, ceràmiques, fabricació de formigó, etc.).

A Catalunya, el consum d'àrids és important i és un indicador de l'alt grau de desenvolupament del país. Les extraccions d'àrids són necessàries en el ram de la construcció, tant en l'obra pública com en l'edificació.

En aquests moments, s'estan duent a terme en l'entorn metropolità grans infraestructures com són

l'ampliació del Port de Barcelona i el desviament del riu Llobregat, amb els corresponents accessos i millores de la xarxa viària. A més, també s'estan construint, i es preveuen construir a curt termini, infraestructures viàries per millorar les comunicacions allà on és necessari (eix Vic-Olot, autopista Palafolls-Lloret, desdoblament de l'eix Transversal). Paral·lelament, s'està efectuant un gran nombre d'obres d'urbanització i millores en els municipis. Pel que fa a les infraestructures ferroviàries, la implantació de la xarxa de gran velocitat d'unió amb la resta de la Península i Europa, així com les noves línies de metro, també necessiten aquesta matèria primera.

→

Entrevista

"La delimitació de les ZEPA obligarà les empreses a desenvolupar una restauració adaptada a les aus estepàries"

Pere Maluquer és el director general de Boscos i Biodiversitat, departament que s'encarrega entre altres d'establir l'àrea de protecció dels espais d'interès natural i de regular la restauració d'activitats extractives.

→ Aquesta necessitat ha d'estar regulada, de manera que puguin ser compatibles, d'una banda, l'extracció d'àrids; i de l'altra, la necessària protecció del medi ambient. En aquest sentit, el Parlament de Catalunya, l'any 1981, va promulgar la Llei 12/81, de 24 de desembre, per la qual s'estableixen normes addicionals de protecció dels espais d'especial interès natural afectats per activitats extractives.

L'aplicació d'aquesta llei comporta, actualment, l'obligació de restauració simultània als treballs d'explotació de les activitats extractives que s'autoritza; aquest fet garanteix que l'àmbit alterat s'integri correctament a l'entorn, mentre va avançant l'activitat.

- Quina valoració fa del desenvolupament de la restauració integrada de les empreses agremiades?

La Direcció General de Boscos i Biodiversitat valora positivament l'assumpció de les empreses agremiades del sistema de la restauració integrada proposat des de l'Administració, ja que no només reduna favorablement en la protecció del medi, sinó també en el prestigi del col·lectiu. En l'aspecte econòmic, redueix els costos, atès que alternar l'explotació amb la restauració suposa optimitzar els recursos humans i materials, de forma que el cost final és menor que si es fa la restauració un cop acabada l'explotació.

D'altra banda, les empreses són conscients que la restauració integrada de les activitats permet una acceptació més favorable de la població afectada, ja que disminueix enormement els impactes que l'activitat pot generar sobre el medi ambient i sobre el medi social.

- Com valora els acords amb el Gremi respecte a la utilització de fangs de depuradora per a les seves restauracions?

La competència sobre el cicle de

l'aigua és competència de l'Agència Catalana de l'Aigua

Tanmateix, des d'aquí es van iniciar experiències pilot, coordinades amb el CREAF, d'aplicació de fangs de depuradora, els resultats de les quals han estat molt satisfactoris.

Aquest és el cas de les pedreres de calcàries de Montral (Alt Camp) o Pujalt (Anoia), on la manca de terra vegetal de qualitat dificultava la restauració d'aquestes zones. Així, l'aplicació de fangs de depuradora barrejats prèviament amb terres ha comportat una millora substancial en la restauració dels terrenys.

Ara bé, he de dir que les darreres directives europees, en considerar no gaire adequada la utilització dels fangs sense compostar per a tota mena d'aplicacions, fa que fins que no s'estableixin els nous mecanismes d'aplicació, la utilització dels fangs per a la restauració d'activitats extractives estigui en fase d'espera.

"A Catalunya, el consum d'àrids és important i és un indicador de l'alt grau de desenvolupament del país"

- La funció de la seva direcció general és aprovar els plans de restauració. Quina és la raó per la qual s'inhibeixen d'informar-los quan reben un informe desfavorable no relacionat amb el pla de restauració d'alguna de les administracions que vostès consulten?

- Si el contingut de l'informe d'una altra administració competent en el tràmit fa inviable l'autorització de l'activitat, no té sentit valorar la bondat del pla de restauració presentat, aspecte que preveu la pròpia Llei 12/81, art. 1.2, pel que fa a temes urbanístics. En el cas que la Direcció General d'Urbanisme informi que, en l'àmbit objecte de sol·licitud, el plane-

jament vigent estableix que l'ús extractiu hi és prohibit, ja no cal continuar amb l'avaluació del pla de restauració.

Aquesta exigència del certificat de compatibilitat urbanística està també recollit en la Llei d'intervenció integral de l'Administració ambiental, per tant és un requisit previ d'obligat compliment.

En canvi, si l'informe de l'organisme conté observacions que no fan inviable la proposta, la Direcció General de Boscos i Biodiversitat no s'inhibeix d'informar els plans, sinó que estableix les mesures per incorporar les determinacions que facin viable l'autorització de l'activitat (exemple: determinacions que puguin fixar l'ACA per a la protecció del sistema hidrològic).

- Com descriuria la voluntat de col·laboració de les empreses del Gremi d'Àrids vers la preservació del medi ambient?

La voluntat de col·laboració de les empreses del Gremi vers la preservació del medi ambient és cada vegada major, conscient del seu paper per garantir un desenvolupament sostenible, fet que es constata en el nombre creixent d'activitats amb restauració integrada que actualment estan en actiu.

D'altra banda, la qualitat tècnica dels programes de restauració i de les mesures restauradores aplicades millora constantment.

- Quin impacte acabaran tenint les restriccions de l'ACA sobre les graveres gironines?

Les restriccions establertes per l'ACA afecten exclusivament les activitats extractives situades sobre aqüífers protegits. Durant l'any 2002, des d'aquest Departament, no s'ha denegat cap autorització per aquests criteris.

En tot cas, les restriccions no sempre signifiquen prohibició, sinó que es tracta de la incorporació de determinats condicionants que garanteixen

el respecte del sistema hidrològic i la recàrrega dels aqüífers.

Per tal de racionalitzar al màxim la regulació de les activitats en aquest medi, s'ha creat una comissió mixta entre representants de l'ACA, el Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme i el Departament de Medi Ambient. En el si d'aquesta comissió, es determinaran les línies d'actuació per al seguiment de les autoritzacions en els aqüífers protegits.

"La qualitat tècnica dels programes de restauració i de les mesures restauradores aplicades millora constantment"

Tanmateix, tenint en compte que els criteris de l'ACA tendeixen a limitar cada vegada més les activitats en els aqüífers protegits, atès que constitueixen un recurs d'alt valor que cal conservar, a la llarga podrien ser inviables les extraccions en determinades àrees i, per tant, fóra convenient prioritzar les extraccions dels àrids de pedrera en certes zones.

- I les restriccions a conseqüència de les ZEPA a les comarques de Lleida?

La delimitació de les Zones d'Especial Protecció per a les Aus en les comarques de Lleida no impedeix, en principi, les extraccions d'àrids. Únicament, caldrà ser més curosos en el seu desenvolupament, mitjançant un sistema de restauració integrada adaptada als requeriments de les aus estepàries, com ara, morfologies específiques en certs punts de les explotacions, gestió d'àrees veïnes compensatòries, establiment de superfícies d'afeccions mínimes amb restauració integrada obligatòria, etc., i d'altres actuacions dutes a terme abans d'iniciar l'activitat i durant tot el procés d'explotació fins a la finalització de la restauració total.